

SATURS

CONTENTS

I. IDEJU VĒSTURE UN INTELEKTUĀLĀS TRADĪCIJAS VEIDOŠANĀS LATVIJĀ

I. HISTORY OF IDEAS AND FORMATION OF THE INTELLECTUAL TRADITION IN LATVIA

Modernitātes ideju avoti – ietekmes un koncepti *Sources of the Ideas of Modernity – Influences and Concepts*

Māris Vecvagars.	Latvijas vēstures antīkie un bizantiskie avoti	13
	<i>Ancient and Byzantine Sources of History of Latvia ...</i>	26
Raivis Bičevskis.	Vēstures un humanitātes jēdzieni J.G. Herdera filosofijā	30
	<i>Die Begriffe der Geschichte und Humanität in der Philosophie J. Herders</i>	44
Nikandrs Gills.	Profesors Alberts Freijs (1903–1968) un viņa arhīvs	46
	<i>Professor Alberts Freijs (1903–1968) and His Archive</i>	55
Iveta Leitāne.	Franču liberālās teoloģijas ietekme uz teoloģiju Latvijā	56
	<i>Einfluß der französischen liberalen Theologie auf die Theologie in Lettland: Fallbeispiel Haralds Biezais</i>	67
Anita Tomkalne.	Aleksandra Janeka epallēlisma koncepcija	68
	<i>Die epallelistische Konzeption von Aleksandrs Janeks</i>	75
Dzintra Lele-Rozentāle, Ineta Balode.	Par Baltijas vācu valodas pētniecību un tās receptijas iespējām Latvijas valodniecībā	77
	<i>Zur Erforschung des deutschen Sprache im Baltikum und deren Rezeptionsmöglichkeiten in der lettischen Sprachwissenschaft</i>	88
Silvija Radzobe.	Antiglobalizācijas filozofija Alvja Hermaņa “Latviešu stāstos”	89
	<i>The Philosophy of Antiglobalisation in the Directing by Alvis Hermanis</i>	97

Modernitātes izpratnes veidošanās Latvijā *Formation of the Sense of Modernity in Latvia*

Aija Priedite-Kleinhofa.	Latviešu modernitātes izpētes kultūrfilosofiskie aspekti	99
	<i>The Studies of Latvian Modernity: Culture Philosophy Dimension</i>	108

Kārlis Lūsis.	Apģaismība Eiropā un vēstures filosofija Latvijā	109
	<i>Europe's Enlightenment Age and History Philosophy in Latvia</i>	116
Vija Dauķšte.	Latviešu tautskola starp diviem varas poliēm	117
	<i>Die lettische Volksschule zwischen zwei Machtfaktoren</i>	134
Ināra Leikuma.	Pēteris Birkerts – psiholoģijas un socioloģijas ideju aizsācējs Latvijā	135
	<i>Peteris Birkerts – Progenitor of Psychological and Social Ideas in Latvia</i>	147

1905. gada revolūcija kā intelektuāls notikums ***Revolution of the Year 1905 as the Intellectual Event***

Ella Buceniece.	Piektā gada revolūcija Latvijā kā modernitātes izpaušme un intelektuāls notikums	149
	<i>Revolution of 1905 in Latvia as a Manifestation of Modernity and an Intellectual Event</i>	157
Zaiga Lapiņa.	Raiņa idejas Piektā gada revolūcijas kontekstā	158
	<i>Ideas of Rainis within the Context of the 1905 Revolution</i>	164
Ināra Cera.	Starp Niči un Marksu: modernās kultūras problēmas Jāņa Asara apcerēs	166
	<i>Zwischen Nietzsche und Marx: J. Asars über die lettische Kultur in der Wende des 19-en und 20-en Jahrhunderts</i>	174

II. EIROPAS VĒRTĪBAS UN KRISTĪGĀ MORĀLE LATVIJĀ ***II. EUROPEAN VALUES AND CHRISTIAN MORAL IN LATVIA***

Kristīgās vērtības un morāle mūsdienu Latvijā ***Christian Values and Moral in the Contemporary Latvia***

Madeline Caviness.	The Good, the Bad, and the Ugly	179
Madlīna H. Kavīnesa.	<i>Labais, Sliktais un Neglītāis</i>	191
Rihards Kūlis.	Rietumu kultūras pamatvērtības un latviskā identitāte	192
	<i>Fundamental Values of the Western Culture and Latvian Identity</i>	201
Solveiga Krūmiņa- Koņkova.	Jaunā reliģiozitātes paradigma Latvijā 20.–21. gadsimta mijā	203
	<i>New Religious Paradigm in Latvia at the Turn of the 20th–21th Century</i>	209

Agita Misāne.	Latvijas kristianizācija – vēsturisks process un interpretācija Latvijas ideju vēsturē 210 <i>Christianization in Latvia – the Process and its Interpretation in the History of Ideas</i> 217
Elga Freiberga.	Vērtību problēma Paula Jureviča filozofijā 218 <i>The Problem of Values in Philosophy of Paul Jurevics</i> 225
Igors Šuvajevs.	Dziļu psiholoģija Latvijā 226 <i>Die Tiefenpsychologie in Lettland</i> 230
Iveta Leitāne.	Kristīgo vērtību sekulārie substitūti 20. gadsimta 90. gadu humanitārajā diskursā Latvijā 231 <i>Die säkularen Substitute der christlichen Werte im Humanwissenschaftlichen Diskurs der 90er Jahre des 20. Jahrhunderts in Lettland</i> 243
Lilija Beļakova.	Kristīgās vērtības un morāle mūsdienu Latvijā: Reliģiozitāte un garīguma meklējumi 244 <i>The Spiritual Heritage of Roman Catholic Tradition: it's Critics and Perspectives</i> 251
Velga Vēvere.	Reliģiskās pieredzes konceptualizācija Haralda Biezā darbā "Kristiānisms laikmetu maiņā" 252 <i>Conceptualization of Religious Experience in the Book by Haralds Biezais "Cristianity within Turns of Epochs"</i> 260

Eiropas vērtības Latvijā *European Values in Latvia*

Maija Kūle.	Eiropas vērtības mūsdienu Latvijas sabiedrībā 263 <i>European Values in Today's Latvian Society</i> 277
Ineta Kivle.	Citādības pieņemšana Latvijas kultūrā mūsdienās 279 <i>Acceptance of otherness in Latvia's Culture Today</i> 288
Iveta Nātriņa.	Utopiskie meklējumi un posttradicionālā ievirze 290 <i>Utopian Search and post traditional Disposition</i> 298
Inga Leitāne.	Cerība kā fenomens: Eiropa un Latvija 300 <i>Hope as Phenomenon: Europe and Latvia</i> 309
Māra Kiope.	Tikumu ētikas atjaunotne kā ceļš uz patiesu dzīvi 310 <i>Renewing the Virtue Ethics in Search of the True Life</i> 323
Silva Poča.	Latgales atmoda Rietumeiropas ideju vēstures kontekstā 324 <i>Latgalian Awakening in the Context of Western Europe Ideas History</i> 334

III. MUTVĀRDU VĒSTURE 20. GADSIMTĀ PERSONĪGAJĀ PIEREDZĒ UN SOCIĀLAJĀ ATMIŅĀ

III. ORAL HISTORY IN THE PERSONAL EXPERIENCE AND SOCIAL MEMORY OF THE 20TH CENTURY

Edmunds Šūpulis.	Mutvārdu vēsture modernitātes pārvērtēšanas laikā	336
	<i>Oral History in the Reassessment Time of Modernity</i>	342
Baiba Bela.	Ikdienas vēsture: pētījumu iespējas dzīvesstāstos	343
	<i>Research Opportunities of Life Stories: Everyday History</i>	359
Māra Zirņīte.	Mutvārdu vēstures avoti Letonikas pētījumos	360
	<i>Oral History as Resources for Research in Letonic</i>	371
Dace K. Bormane.	Vēstījums latvieša praksē: komunikācija, vēsture, topoloģija, naratīvā identitāte	372
	<i>Life story / Narrative in the Latvian Praxis: Communication, Topology, Narrative Identity</i>	377
Leonija Vuss-Mundeciema.	Valodas semantiskā motivācija kā viens no tautas mentalitātes spoguļiem kultūrā	378
	<i>Die semantische Motivation einer Sprache</i>	385

IV. KRIEVU VECTICĪBA KĀ ETNOKONFESIONĀLA KOPĪBA LATVIJAS SABIEDRĪBAS STRUKTŪRĀ

IV. RUSSIAN OLD BELIEVERS FAITH AS THE ETHNOCONFESSIONAL COMMUNITY WITHIN THE STRUCTURE OF THE SOCIETY IN LATVIA

Ilga Apine.	Vecticībnieku vieta Latvijas vēsturē un sabiedrības integrācijas procesā	388
	<i>The Role of Old Believers in the History of Latvia</i>	393
Illarions Ivanovs.	Vecticība kā Latvijas krievu etnokonfesionāla kopība	394
	<i>Old Believers as Ethnoconfessional Group of Russians in Latvia</i>	399
Arnolds Podmazovs.	Vecticības veidošanās par etnokonfesionālu kopību	401
	<i>Development of Old Believers Faith into Ethnoconfessional Community</i>	406
Svetlana Kovaļčuka.	Vecticības atspoguļojums Vidzemes gubernatora kancelejas arhīvā	407
	<i>The Reflection of Old Believers in the Archive of Vidzeme Governor's Bureau</i>	414

Boriss Infantjevs.	Latvijas vecticībnieki latviešu rakstnieku tēlojumā	415
	<i>Old Believers in Latvian Beles-Lettres</i>	422
Aleksandrs Gavriļšins.	Inflantijas (Latgales) vecticībnieki un Pareizticīgās Baznīcas politika 19. gadsimta otrajā pusē – 20. gadsimta sākumā	423
	<i>The Inflant Old Believers in the Second Half of 19th – Beginning of 20th Centuries and the Orthodox Church Policy</i>	430
Tatjana Feigmane.	Rīgas vecticībnieku vēsture Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentos	432
	<i>History of Riga Old Believers in the Documents of the Latvia State Historical Archive</i>	440
Nadežda Pazuhina.	Tradīcijas saglabāšanas un aktualizācijas problēma Latvijas vecticībnieku kultūrā	442
	<i>Bewahrungs- und Aktualisierungsproblem in der Kultur der Orthodoxen Altgläubigen Lettlands</i>	450
Aleksijs Žilko.	Vecticība Latvijā mūsdienās	452
	<i>Old Believers in the Current Latvia</i>	458
Ioanns Žilko.	Daugavpils vecticībnieku vēstures lappuses	459
	<i>The Pages in Daugavpils Old Believers History</i>	463
Inna Petļaka.	Dziedāšana vecticībnieku dievkalpojumā Rīgā šodien: tradīcijas un novācījas	464
	<i>The Old Believers Church Singing in Riga Today: Traditions and Innovations</i>	472